

Quickscan natuurwaardenonderzoek
Ypeloschoolweg 29 en 1^e Nieuwstadsweg 7 in Wierden

In het kader van de Flora- & Faunawet en natuurbeschermingswet

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Ypeloschoolweg 29 en 1^e Nieuwstadsweg 7 in Wierden

In het kader van de Flora- & Faunawet en natuurbeschermingswet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.Nu
Contactpersoon: dhr. W. Bekke

Projectnummer en versie: 785, versie 1.0		Status: concept
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 31 mei 2016
Ligging projectgebied: Ypeloschoolweg 29 en 1 ^e Nieuwstadsweg 7 in Wierden		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

@natuurbankOverijssel

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	4
2. Het plangebied.....	5
2.1 Situering.....	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	7
3.1 Algemeen.....	7
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	7
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer.....	8
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	8
4. Gebiedsbescherming.....	9
4.1 Algemeen.....	9
4.2 Natura 2000-gebied.....	9
4.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	10
4.4 Slotconclusie.....	11
5. Soortenbescherming; het onderzoek.....	12
5.1 Methode.....	12
5.2 Verwachting.....	13
5.3 Onderzoeker.....	13
5.4 Resultaten.....	13
5.5 Historische gegevens en bronnenonderzoek.....	14
5.6 Volledigheid van het onderzoek.....	14
6. Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	15
6.1 Toetsingskader.....	15
6.2 Wettelijk kader per soortgroep.....	15
7. Conclusies en advies.....	18
Bijlagen:.....	19

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor sloop van bebouwing en vervangende nieuwbouw van een woning met bijgebouw op twee adressen in het buitengebied van Wierden. Natuurbank Overijssel is gevraagd om de wettelijke consequenties van voorgenomen activiteit op de flora- en faunawet en wet- en regelgeving t.b.v. beschermde gebieden te onderzoeken.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden. De meest geschikte periode om deze activiteiten uit te voeren is september-februari.

Beide deelgebieden behoren tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdier-, vogel-, amfibieën- en vleermuissoorten.

Het is aannemelijk dat er ieder voortplantingsseizoen vogels nestelen in beide deelgebieden. Van de in de deelgebieden nestelende soorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd 'belang' wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze activiteiten uit te voeren is september-februari.

De in de deelgebieden voorkomende amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten staan vermeld in tabel 1 of tabel 2 in het geval van de steenmarter. Soorten die een vaste rust- of voortplantingslocatie in één of beide deelgebieden bezetten staan allen vermeld in tabel 1 van de FF-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling voor de verbodsbepalingen 'verstoren, verwonden en doden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de functie van beide deelgebieden voor de steenmarter. Vanwege het schaarse voorkomen en de levenswijze van de grondgebonden zoogdieren en amfibieën hoeven er in het kader van de algemene zorgplicht geen nadere maatregelen genomen te worden.

Mogelijk benutten sommige vleermuissoorten de buitenruimte in de deelgebieden als foerageergebied, maar zij bezetten er geen vaste verblijfplaats. De betekenis van de deelgebieden als foerageergebied is beperkt en wordt door de voorgenomen activiteit niet aangetast.

Met inachtneming van de bescherming van bezette vogelnesten, heeft de voorgenomen activiteit geen wettelijke consequentie in het kader van de Ff-wet. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden.

De deelgebieden liggen niet in of direct naast gronden die tot de EHS of Natura2000-gebied behoren. De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft daarom geen effect op gebieden of soorten buiten het plangebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteit uit te mogen voeren in overeenstemming met betrokken wet- en regelgeving.

Wet- en regelgeving voor beschermde soorten en gebieden vormen geen belemmering voor uitvoering van het bestemmingsplan.

Samengevat:

- Gebouwen slopen en beplanting rooien buiten de voortplantingsperiode van vogels

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor sloop van bebouwing en vervangende nieuwbouw van een woning met bijgebouw op twee adressen in het buitengebied van Wierden. Natuurbank Overijssel is gevraagd om de wettelijke consequenties van voorgenomen activiteit op de flora- en faunawet en wet- en regelgeving t.b.v. beschermde gebieden te onderzoeken.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde dieren met een vaste rust- of voortplantingsplaats buiten het plangebied.

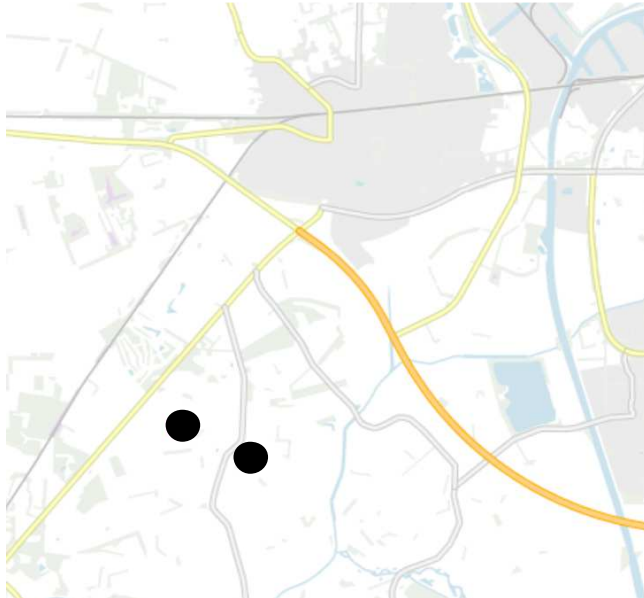
De Ff-wet is op twee momenten in het proces tot realisatie van toepassing. In het kader van de beoordeling of er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening', dient de vraag beantwoord te worden of de voorgenomen activiteit uitvoerbaar is in het kader van de Ff-wet. Daarnaast dienen werkzaamheden in overeenstemming met de Ff-wet uitgevoerd te worden en dienen eventuele ontheffingen en ecologische werkprotocollen gevolgd worden.

Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie voor het planologisch proces en de uitvoering van de werkzaamheden.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden, beide gelegen in het buitengebied van Wierden. Eén locatie is gesitueerd op het adres Ypeloschoolweg 29 en de andere locatie is gesitueerd op het adres 1e Nieuwstadsweg 7. Op onderstaande kaart wordt de globale ligging van het plangebied in het buitengebied van Wierden weergegeven.

Globale ligging van de beide deelgebieden. De deelgebieden worden met de zwarte stip aangeduid. Afbeelding: Provincie Overijssel.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden; Ypeloschoolweg 29 en Nieuwstadsweg 7.

Deelgebied Ypeloschoolweg 29

Dit deelgebied bestaat uit een voormalig agrarisch erf. In het plangebied staan een woonboerderij en een schuur. Beide gebouwen zijn gedekt met gebakken pannen en beschikken niet over een spouw. Ook beschikken beide gebouwen niet over een beschoten kap of dakisolatie. Rondom de boerderij ligt een eenvoudige siertuin met enkele inheemse loofbomen, sierplanten, struiken en heesters. Het erf grenst aan de oostzijde aan de Ypeloschoolweg en aan de overige zijden aan agrarische cultuurgrond. Deze was tijdens het veldbezoek in gebruik als grasland. Het grasland bestaat uit een monocultuur van raaigras en wordt intensief landbouwkundig beheerd met bijbehorende mestgift. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied in detail weergegeven.

Detailopname van deelgebied Ypeloschoolweg 29. Luchtfoto: Provincie Overijssel.

Deelgebied 1^e Nieuwstadsweg 7

Dit deelgebied bestaat uit een voormalig agrarisch erf. Op het erf staan een boerderij en vier schuren. De boerderij is volledig gedekt met riet en de schuren zijn gedekt met golfplaten. Aan de voorzijde van de boerderij ligt een kleine eenvoudige siertuin met gazon en enkele berken, coniferen en linden. Het grenst aan de oostzijde aan de 1^e Nieuwstadsweg en aan de overige zijden aan agrarisch cultuurland. Deze was tijdens het veldbezoek in gebruik als grasland. Het grasland bestaat uit een monocultuur van raaigras en wordt intensief landbouwkundig gebruikt met bijbehorende mestgift. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

Detailopname van deelgebied Nieuwstadsweg 7. Luchtfoto: Provincie Overijssel.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

De initiatiefnemer is voornemens om alle bebouwing te slopen en in beide deelgebieden een vrijstaande woning te bouwen. De exacte erfindeling is tijdens het opstellen van dit rapport nog niet bekend.

Weergave van de wenselijke ontwikkeling op het adres Ypeloschoolweg 29

Weergave van de wenselijke ontwikkeling op het adres 1^e Nieuwstadsweg 7

De volgende werkzaamheden met een mogelijk negatief effect op beschermde soorten en gebieden worden uitgevoerd om de wenselijke ontwikkeling mogelijk te maken.

- Slopen bebouwing
- Bouwrijp maken bouwplaats
- Bouwen woning
- Bewoning erf

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en -gebieden. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, licht, stof en trillingen tijdens de sloop- en bouwfase

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname van (jaarrond) beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen
- Verstoren/vernielen van bezette vogelnesten of voortplantingslocaties
- Verstoren/verwonden/doden van beschermde soorten
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het zijn dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten en/of - natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van het negatieve effect verschilt per soorten en soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten wordt als lokaal beschouwd. De kwantiteit en kwaliteit van oppervlakte- en grondwater wordt niet (duurzaam) beïnvloed, er vindt geen licht- en geluidsvervuiling naar de omgeving plaats en er vindt geen uitstoot van verzurende- en/of vermestende stoffen (NH₄/NO_x) plaats. Mogelijk zijn tijdens de bouwfase geluid, trilling en/of stof waarneembaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortdurend en hebben geen negatief effect op beschermde soorten of natuurgebied in de omgeving.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op soorten en/of habitats buiten het plangebied. Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied, de Ecologische Hoofdstructuur en waardevolle wateren.

4.2 Natura 2000-gebied

Natura 2000 betreft een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. De provincie Overijssel kent 26 natuurgebieden die een Europese erkenning hebben. De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000.

De bescherming van Natura2000-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Geen van de deelgebieden ligt in of direct naast gronden die tot Natura2000-gebied behoren. De deelgebieden liggen minimaal 5 kilometer van het Natura2000-gebied Wierdense Veld. Op onderstaande kaart wordt de ligging van Natura2000-gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied. Het plangebied wordt met de marker aangeduid. Bron: Provincie Overijssel.

Effectbeoordeling

De deelgebieden liggen niet in, of direct naast Natura2000-gebied en de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op Natura2000-gebied. De instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied wordt door de voorgenomen activiteit niet negatief beïnvloed.

Conclusie

Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Natuurbeschermingswet-vergunning aangevraagd te worden.

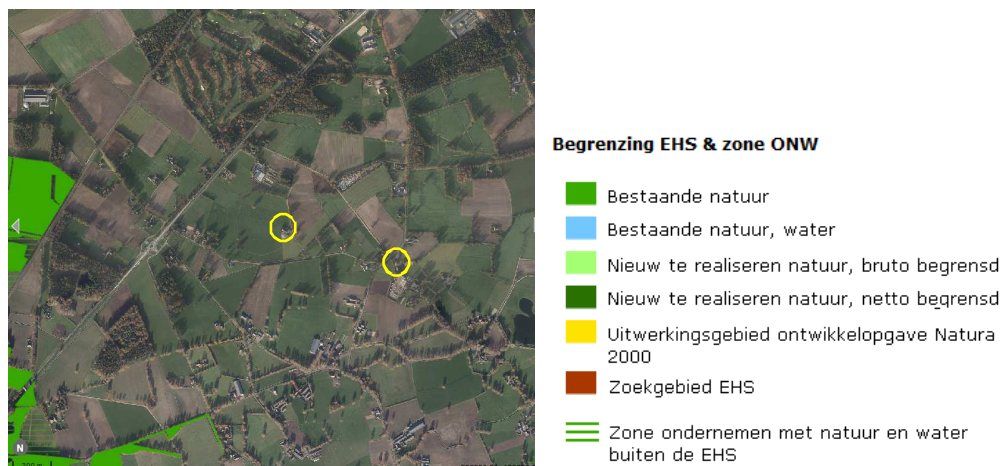
4.3 Ecologische Hoofdstructuur

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur in hun provincies. De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in de EHS, dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' (als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing). De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet van belang.

Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden“ van de EHS waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen de EHS zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van de EHS is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij worden de zogenaamde EHS-spelregels: herbegrenzing van de EHS, saldering van negatieve effecten toegepaste, evenals het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels is opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. de EHS

Geen van de deelgebieden ligt in of direct naast de EHS. Gronden die tot de EHS behoren liggen op minimaal 960 meter afstand van de deelgebieden. Op onderstaande kaart wordt de ligging van de EHS in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van de EHS nabij beide deelgebieden. De deelgebieden worden met de gele lijn aangeduid. Bron: Provincie Overijssel.

Effectbeoordeling

Er is sprake van herontwikkeling van twee percelen buiten de EHS met een lokale invloedssfeer. Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast.

Conclusie

Er vindt geen areaalverlies van de EHS plaats en de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS worden niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Slotconclusie

Beide deelgebieden liggen op enige afstand van gronden die tot de EHS en/of Natura2000-gebied behoren. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft daarom geen effect op gebieden er buiten. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit vindt geen areaalverlies plaats en worden kernkwaliteiten, omgevingscondities en habitattypen en –soorten niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteit uit te mogen voeren in overeenstemming met wet- en regelgeving voor de bescherming van gebieden.

5. Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 23 maart 2016 tijdens de daglichtperiode onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Het gebied is visueel beoordeeld m.b.v. een verrekijker (Zeiss 10x40b) en er is gezocht naar sporen van beschermde dieren zoals uitwerpselen, smeerrandjes, ruiveren, prooiresten en pootafdrukken. Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (bewolkt, droog, temperatuur +6 °C en een matig oostenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 23 maart 2016
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2016)
- Zoogdieren van Overijssel (Douma 2011)
- Waarneming.nl

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor floristisch onderzoek omdat de meeste planten niet meer bloeien en van een groot aantal soorten de bovengrondse delen afgestorven zijn. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan echter een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen omdat niet alle soorten in deze periode van het jaar territoriaal gedrag (zang, nestbouw) vertonen en niet alle trekvogelsoorten teruggekeerd zijn uit hun overwinteringsgebied(en). Eind maart vertonen sommige standvogels (zoals huismus, groene specht, grote lijster en sommige roofvogel-uilensoorten) al wel territoriumindicerend gedrag en zijn sommige trekvogels terug in hun broedgebied zoals Kievit en wulp. Op basis van een beoordeling van de biotoop kan echter een goede inschatting gemaakt worden van de functie en betekenis van het plangebied voor (broed)vogels.

Zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. Er is gekeken naar graaf, vraat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren, maar beperkt geschikt voor onderzoek naar vleermuizen. Vleermuizen verblijven gedurende de wintermaanden in hun winterverblijfplaats en niet alle soorten zijn eind april terug in hun zomerverblijfplaatsen. Op basis van bouwstijl, gebruikte materialen en staat van onderhoud kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie die de bebouwing heeft voor vleermuizen.

Amfibieën

Het onderzoeksgebied is onderzocht op het voorkomen van amfibieën en is beoordeeld op de potentiële geschiktheid als functioneel leefgebied van amfibieën. Daarbij is gekeken naar de functie als foerageergebied, voorplantingslocatie en winterverblijfplaats.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van dagvlinders omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kevers en mieren omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde kever- en mierensoorten ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied niet onderzocht op het voorkomen van vissen en kreeftachtige omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde vissensoorten en kreeftachtigen ontbreekt.

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan komen de volgende soortgroepen mogelijk in het gebied voor:

- Grondgebonden zoogdieren
- Vogels
- Vleermuizen
- Amfibieën

5.3 Onderzoeker

Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreise. Deze onderzoeker is sinds 1988 actief in vogelonderzoek en voert jaarlijks 120-140 quickscan natuurwaardenonderzoeken uit in heel Nederland. Hij heeft zich gespecialiseerd in onderzoek naar vogels en vleermuizen. Ervaring op het gebied van vogelonderzoek: broedvogel-, winter- en trekvogelonderzoek en soortonderzoek aan roodborsttapuit en nachtzwaluw in de Achterhoek-Twente (RAS-project). Verder heeft hij in het verleden meegewerkt aan RAS-project steenuil in de ZO-Achterhoek. Hij heeft ervaring met broedvogelonderzoek in Nederland, Wit Rusland, Polen en NO-Spanje. Namens Sovon coördineert hij het LSB-onderzoek in de Achterhoek (district 12) en is hij coördinator in de Achterhoek voor de nieuwe Vogelatlas. Naast vogelonderzoek onderzoekt hij jaarlijks 12-18 locaties op de functie voor vleermuizen. Dit betreft zowel stedelijk- als landelijk gebied.

5.4 Resultaten

In onderstaande alinea's worden de resultaten van het onderzoek besproken. Alleen aangetroffen soorten of soorten met een functioneel leefgebied geheel of gedeeltelijk in het plangebied worden besproken.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het is aannemelijk dat beide deelgebieden tot het functionele leefgebied van soorten als mol, egel, haas, veldmuis, bosmuis, huisspitsmuis, bruine rat, bunzing en steenmarter behoort.

Soorten als veldmuis, bruine rat, bosmuis en mol bezetten mogelijk vaste verblijfplaatsen in de deelgebieden, zoals in bebouwing (bosmuis, bruine rat) en in ruige randen/graslandpercelen (veldmuis, mol).

Vogels

In beide deelgebieden nestelen vogels. Daarbij gaat het om algemene- en weinig kritische soorten als houtduif, merel, vink, tjiftjaf, koolmees, witte kwikstaart en heggenmus. Vogels kunnen nestelen in

bebouwing, bomen, struiken, nestkastjes en in dichte begroeiing op de grond. In geen van de deelgebieden zijn huismussen waargenomen. Ook zijn geen oude nesten van boerenzwaluwen aangetroffen.

Vleermuizen

Het functionele leefgebied van vleermuizen bestaat uit verschillende aspecten. Zo worden verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes onderscheiden als essentiële onderdelen van het functionele leefgebied van vleermuizen. Op elk van deze onderdelen wordt in deze alinea ingegaan.

Verblijfplaatsen

Er zijn geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden die op de aanwezigheid van een vaste verblijfplaats van vleermuizen duiden. De bebouwing in beide deelgebieden wordt als ongeschikt beoordeeld om benut te worden door vleermuizen als verblijfplaats. Geen van de gebouwen in de deelgebieden beschikt over een holle spouw of andere potentiële verblijfplaatsen zoals houten gevelbetimmeringen, loodslabben, windveren, beschoten zolders e.d.

Foerageergebied

Vleermuizen benutten hoofdzakelijk randen en kronen van opgaande beplanting, kruidenrijk grasland, heide, open water en oevers als foerageergebied. Het is aannemelijk dat sommige vleermuissoorten de buitenruimte in de deelgebieden benutten als foerageergebied. Daarbij gaat het mogelijk om soorten als laatvlieger/rosse vleermuis (open ruimte) en gewone dwergvleermuis/gewone grootoorvleermuis (erf en randen van beplanting). Vanwege de oppervlakte, de inrichting en het gevoerde beheer is de betekenis van het gebied als foerageergebied beperkt.

Vliegroute

Sommige vleermuissoorten benutten lijnvormige landschapselementen als vliegroute tussen verblijfplaatsen en/of tussen verblijfplaats en foerageergebied. De beide deelgebieden vormen geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en maken daarom geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen.

Amfibieën

Mogelijk benutten sommige algemene- en weinig kritische amfibieënsoorten als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander de randen van het plangebied en de tuinen als foerageergebied. Het agrarisch cultuurland vormt een ongeschikt habitat voor amfibieën. Deze soorten foerageren mogelijk in het gebied tijdens de nachtelijke uren, maar bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocatie. Gelet op de inrichting, het gevoerde beheer in het plangebied en de afstand tot geschikte voortplantingswateren, wordt de betekenis van het plangebied voor amfibieën als 'beperkt' beschouwd en benutten hooguit enkele individuen het plangebied als foerageergebied.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten waargenomen en het plangebied wordt niet als functioneel leefgebied van andere beschermde soort(groep)en beschouwd.

5.5 Historische gegevens en bronnenonderzoek

Er zijn geen relevante historische gegevens over het voorkomen van beschermde soorten in de deelgebieden bekend.

5.6 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6. Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

6.1 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden

6.2 Wettelijk kader per soortgroep

Grondgebonden zoogdieren

Vermoedelijk behoren de deelgebieden tot het functionele leefgebied van sommige soorten die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet. Voor de in de deelgebieden voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling voor de verbodsbepalingen 'verstoren, verwonden en doden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. In het kader van de zorgplicht hoeven geen nadere maatregelen genomen te worden. Voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Vogels

Het is aannemelijk dat er vogels nestelen in de beplanting en gebouwen in de deelgebieden. Van de in de deelgebieden nestelende soorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd 'belang' wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals slopen van bebouwing en het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze activiteiten uit te voeren is september-februari. Nader onderzoek is niet nodig.

Vleermuizen

Het functionele leefgebied van vleermuizen bestaat uit verschillende onderdelen zoals verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. De wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteit worden per onderdeel getoetst.

M.b.t. verblijfplaats

Vleermuizen bezetten geen verblijfplaats in de deelgebieden en de voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen buiten de deelgebieden. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor dit onderdeel van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing voor dit onderdeel van het functionele leefgebied is niet nodig.

M.b.t. foerageergebied

Mogelijk benutten sommige soorten incidenteel en kortstondig de buitenruimte van de deelgebieden als foerageergebied. De betekenis van de deelgebieden als foerageergebied is zeer beperkt en wordt door de voorgenomen activiteit niet aangetast. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor dit onderdeel van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing voor dit onderdeel van het functionele leefgebied is niet nodig.

M.b.t. vliegroutes

Het plangebied vormt geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen. De voorgenomen activiteit heeft daarom geen wettelijke consequenties voor dit onderdeel van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing voor dit onderdeel van het functionele leefgebied is niet nodig.

Amfibieën

Vermoedelijk behoren de deelgebieden tot het functionele leefgebied van sommige soorten die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet. Voor de in de deelgebieden voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling voor de verbodsbepalingen ‘verstoren, verwonden en doden’ als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. In het kader van de zorgplicht hoeven geen nadere maatregelen genomen te worden. Voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Overige soorten

Er zijn geen andere soorten die een vaste verblijfplaats of voortplantingsplaats in het plangebied bezetten.

Soortgroep	Functie	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Vleermuizen	Foerageergebied – beperkte betekenis.	Mogelijk diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Verblijfplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vogels; algemeen	Nestplaats	div. soorten	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren. Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren.</i>	Gebouwen slopen en beplanting rooien buiten de voortplantingsperiode van vogels
Grond-gebonden zoogdieren	Foerageergebied en voortplantingslocatie	Geen soorten van tabel 2-3	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Foerageergebied	Geen soorten van tabel 2-3	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	n.v.t.	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

7. Conclusies en advies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden. De meest geschikte periode om deze activiteiten uit te voeren is september-februari.

Beide deelgebieden behoren tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdier-, vogel-, amfibieën- en vleermuissoorten.

Het is aannemelijk dat er ieder voortplantingsseizoen vogels nestelen in beide deelgebieden. Van de in de deelgebieden nestelende soorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd 'belang' wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze activiteiten uit te voeren is september-februari.

De in de deelgebieden voorkomende amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten staan allen vermeld in tabel 1 of 2 in het geval van de steenmarter. Soorten die een vaste rust- of voortplantingslocatie in één of beide deelgebieden bezetten staan allen vermeld in tabel 1 van de FF-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling voor de verbodsbepalingen 'verstoren, verwonden en doden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de functie van beide deelgebieden voor de steenmarter. Vanwege het schaarse voorkomen en de levenswijze van de grondgebonden zoogdieren en amfibieën hoeven er in het kader van de algemene zorgplicht geen nadere maatregelen genomen te worden.

Mogelijk benutten sommige vleermuissoorten de buitenruimte in de deelgebieden als foerageergebied, maar zij bezetten er geen vaste verblijfplaats. De betekenis van de deelgebieden als foerageergebied is beperkt en wordt door de voorgenomen activiteit niet aangetast.

Met inachtneming van de bescherming van bezette vogelnesten, heeft de voorgenomen activiteit geen wettelijke consequentie in het kader van de Ff-wet. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden.

De deelgebieden liggen niet in of direct naast gronden die tot de EHS of Natura2000-gebied behoren. De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft daarom geen effect op gebieden of soorten buiten het plangebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteit uit te mogen voeren in overeenstemming met betrokken wet- en regelgeving.

Wet- en regelgeving voor beschermde soorten en gebieden vormen geen belemmering voor uitvoering van het bestemmingsplan.

Samengevat:

- Gebouwen slopen en beplanting rooien buiten de voortplantingsperiode van vogels

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 3. fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art. 75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbondsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage
Impressie van het onderzoeksgebied

Deelgebied Ypeloschoolweg 29

Deelgebied 1^e Nieuwstadsweg 7

